בלכה א מתיי פייה מהרי שבת הלכה א ממג לאוין מה טוש"ע א"ח סיי רסג סעיף ב: סג ב מיי פ"ל מהלי שבת

טוש"ע א"ח סי רס סעיף א:

ס: סד ג מיי' פ"ג מהלכו' לילים הלכה ז סמג עשין כז טוש"ע א"ח סיי

יח סעיף ב [וסי' ט סעי'

: 1

יו. בהנהו

לילה. תוס' הרח"ש. כוֹ. ולא הניחו לטלית

בו. ולא הניחו לטלית תכלת משום איסורא. מוס' הל∂"ש. כח. ולכך אמר הוא והלכה כב"ה. מוס' הל∂"ש. כט. וב"ה לא

פליגי אב״ש בסברא זו.

מליגי אב"ש בטבוא וו. מוס׳ הלח"ש. ל. והיאך אפשר לפסוק הלכה כמאן דלא דריש סמוכים. ריענ״א. לא. דבטלית של

צמר נמי אסרי ב"ש לעשות ציצית של כלאים כגון לבן של פשתן, כיון דלא דרשי סמוכין. תוס' הלמ"ע. לב. דמדאורייתא

ב״ש נמי חיובי מחייבי.

תוס' מנחות מ. ד"ה סדין. לג. משמע דלגמרי פטרי

אפי׳ ממינו גזירה דלמא אתי למעבד בה תכלת משום דעיקר מצות ציצית

תכלת הוא. ואי שרית לי׳

רמיוו אחי למערד רי׳

הלכה ב סמג עשין ל

בה:

תתן לו ולא לאורו מכלל דבת אורו היא. ואם מאמר מידי ולא לאורו כתיב אימא תתן לו ולא דבר שאין ראוי לו כללא וי"ל דאם כן לא לכתובר אלא תחן דאין נתינה פחות משוה פרוטה מדכתיב לו משמע לוג ולא לאורוד:

הדלקת נר בשבת חובה. פי׳ במקום סעודה דחובה היא שיסעוד במקום הנר משום עונג אבל מהדלקת נר גופיה לא הוה פריך

אביי דפשיטא דחובה היא דהתנן

חובה. לגבי רחילת (ד) ידים בחמין קרי ליה חובה™ דלא הוי כל כך מצוה ומים אחרונים קרי ליה חובה שמשום סכנה דמלח סדומית ושהרגו הנפש וחמירי טפי מן הראשוני׳ ויש שרולים לומר דחין לברך חהדלקת נר מדקרי ליה חובה כדאמרינן (חולין קה.) מים אחרונים חובה ואין טעונין ברכה ואומר ר״ת דשיבוש הוא דלא דמי למים אחרונים דלא הוי אלא להצלה בעלמא אבל הדלקת נרט היא חובה של מצות עונג שבת וכמה חובו׳ הן דטעונין ברכה ומה שאומר טעם אחר שלא לברך משום שאם היתה מודלקת ועומדת לא היה לרי׳ לכבותה ולחזור ולהדליקה ולא להדליק אחרת" אין נראה דהא גבי כיסוי הדם (שם פו.) אם כסהו הרוח פטוריא מלכסותו אפ״ה כשמכסה לריך לברך וכן נולד מהול איכא למ"ד י דאין לריך להטיף ממנו דם ברית וכשמל תניא בשילהי פר' ר' אליעזר דמילה (לקמן דף קלו:) המל אומר כו' ובסדר רב עמרם יש המדליק נר בשבת מברך אשר קדשנו כו׳ ועוד נראה לר״תיב שאם היה הנר מודלק ועומד שלריך לכבות ולחזור ולהדליק כדאמר ליה ההוא סבא

שריחו רע. ואף על גב דנפט נמי ריחו רע כדאמר בפ"ק (דף יב:) הא בדמשחא והא בדנפטא ובפרק אמר להם הממונה (יומא דף לט.) בא למדוד נפט אומרים לו מדוד לעצמך הין

יח סעיף ג נוסי ט סעיי ון: סה ד מיי פ״ה מהלי שגמ הלכה י סמג לאוין סה טוש״ע א״ח סי׳ רסד סעיף (לקמן דף לה:) על ג' עבירות נשים כו׳ על שחינן זהירות בהדלקת הנר: מוסף תוספות א. ואפי׳ לאורו. מוס׳ הרל״ש. ב. ׳לו׳. מוס׳ הלמ"ש. ג. הראויה לגופו. הלמ"ש. ג. הראויה לגופו. מוס' הלמ"ש. T. שאין ראויה לו לגופו אלא לשריפה. מוס' הלמ"ש. ה. דרחיצת חמיו בער"ש. רשר"ח ו מיח ראשווים לקנ״ה. ו. מים ראשונים מצוה וטעונים ברכה. מוס' הלח״ש. ז. וה״נ דכוותה. מי' הל״ן. ח. [ד]אינם משום איסור, אלא שלא משום איטו, אלא שיא יבא לידי סכנה, ולא שייך ט. בירכה. מוס׳ הכל״ע. ט. שייך בה ברכה. מוס׳ הכל״ע. ". א״כ אינה חובה ואין לברך. מוס' הרא"ש. יא. [מ]לגלות ולחזור. מוס' הרא"ש. יב. שמצוה מוסי הנסיק. ב. שמצוה להדליק לשם נר שבת. רענ״א. יג. שאין אדם רוצה לסייעו. רע״י (לעיל נמסגיי). "T. עד שיניחנו מסמגיי). "T. עד שיניחנו ויצא. ריטנ״א, 10. ולא אשתרי כלל כלאים בציצית. מוס' מנחות מ. ד״ה סדון. 10. דנקט לשון פטור וחיוב. כש"י מנחות מ. דמנחי יז. בהנהו דמנחי בקופסא. מוס' הלח"ש. כיון שאינו לובשן. ריטנ״ח. יח. למה דומים לאוסרו. מוס' הלח"ש. יט. בתוך שלש ויחזור ויתפרנו, ובלבד שלא יקדים ובלבד שלא יאחר ירחמנא אמר 'תעשה' ולא מן העשוי. מוס' הרח"ש. ב. כלומר שמא יתכסה בו בלילה שהוא שעה שאינה (לעיל דף כג:): חייבת בציציו מתחמם בכלאים שלא מדור. מלורי. חייבת בציצית ונמצא מתחמם בניאים ב... במקום מצוה. מלויני. כא. דלית ביי כלאים. מיטנ"ל. כב. שמשמע י על יו. שלא הי׳ שם ציצית כלל. למימר תנתי. לאו למימר דבסדינא לא היי מטיל לבן, אלא. פיי הכיין. כג. כגון תכלת. מוס' הלח"ט. כד. כשהוא לבוש ריחו רע כמו עטרן די ריחו םדין בציצית ב"ש פוטרין. פירש בקונטרס ב"ש לא דרשי סדין. תוס' הרח"ש. והי' תופשו על שלא הי' מתכסה בבגד שיהא חיובו מתכלת. מאירי. בה. של בתכלת. מאירי. בה. של פשתן. מוס' הרא"ש. בו. ולא גזר אטו כסות

ואין לה פריון ואסורה לזרים הגד נפישן ואיבעית אימא קדש חמור שכן ענוש כרת יתתן בר יצחק אמר אמר קרא יתתן 6 לו לו ולא לאורו מכלל דבת אורו הוא: רבי ישמעאל אומר כו': מאי מעמא אמר רבא מתוך שריחו רע גזרה שמא יניחנה 🗆 ויצא אמר ליה אביי ויצא אמר ליה שאני אומר יהדלקת נר בשבת חובה דאמר רב נחמן בר רב זבדא ואמרי לה אמר רב נחמן בר רבא אמר רב הדלקת נר בשבת חובה רחיצת ידים ורגלים בחמיז ערבית רשות ואני אומר ימצוה מאי מצוה דאמר רב יהודה אמר רב כך היה מנהגו של ר' יהודה בר אלעאי ע"ש מביאים לו עריבה מלאה חמין ורוחץ פניו ידיו ורגליו ומתעמף ויושב בסדינין המצוייצין ודומה למלאך ה' צבאות והיו תלמידיו מחבין ממנו כנפי כסותן אמר להן בני לא כך שניתי לכם יסדיו בציצית בית שמאי פומרין וב"ה מחייבין והלכה כדברי בית הלל ואינהו יסברי גזירה משום כסות לילה: יותזנח משלום נפשי נשיתי מובה מאי ותזנח משלום נפשי אמר ר' אבהו זו הדלקת נר בשבת נשיתי מובה אמר רבי ירמיה זו בית המרחץ (פ) אמר רבי יוחנן) זו רחיצת ידים ורגלים בחמין ר' יצחק נפחא אמר זו ממה נאה וכלים נאים שעליה ר' אבא אמר זו ממה מוצעת ואשה מקושמת לתלמידי חכמים: ת"ר איזה עשיר כל שיש לו נחת רוח בעשרו דברי רבי מאיר: סימן מ"מ ק"ם: רבי מרפון אומר כל שיש לו ק' כרמים ומאה שדות וק' עבדים שעובדין בהן רבי עקיבא אומר כל שיש לו אשה נאה במעשים רבי יוםי אומר כל שיש לו בית הכםא סמוך לשולחנו ייתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר יאין מדליקין בצרי מאי שריחו נודף מעמא אמר רבה מתוך גזרה שמא יסתפק ממנו אמר ליה אביי

והולך ערירי: ראשים דגנד סמו לו ולא לאורו. מכאן שאין תורמין מן הטמא על הטהורה דכתיב תתן לו דבר הראוי לו לאכול ולא לתת לאורו להסיק ומדאיצטריך למעוטי מכלל דבת אורו היא להסקה: ויצא. מאי איכפת לן: חובה. כבוד שבת הוא שאיו סעודה חשובה אלא במהום אור כעין יממא בפרק בתרא דיומא (דף עה:): רחילת ידים ורגלים. ערבית ליל שבת: בסדינין המלויילין. קדינים של פשתן ובהן לילית של תכלת כלאים אלא שמותר מן התורה דדרשינן סמוכין לא תלבש שעטנו גדילים תעשה לך (מנחות פ"ד לט.): מחבין ממנו כנפי כסותן. שהיו להם סדינים שאינן מלויילין: בית שמאי פוטרין. ואף על גב דלילית חובה הוא בכל טליתות שיש לו לאדם ואפילו מונחים בקופסה הני דפשתן פטורין משום דכלאים לא שרא רחמנא דלא דרשי סמוכין: וב"ה מחייבין. דדרשי סמוכין: ואינהו סברי. [תלמידיו] שהיו אוסרין סבור נהי דהלכה כב"ה וחייבין מדאורייתא מיהו [רבנן] גזור בהו משום כסות לילה שתא יהא לו כסות שמיוחד ללילות ויטיל בו לילית ונמלא לובש כלאים שלא במקום מצוה דכסות לילה לא מיחייב בציצית דכתיב⁰ וראיתם אותו. וביבמות⁰ פרכינן וכי ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה לפטור את החייב ומשני שב ואל תעשה שאני: הדלקת נר בשבת. שלא היה לו ממה להדליק ובמקום שאין נר אין שלום שהולך ונכשל (ג) והולך באפילה: איזהו עשיר. נפקא מיניה למטרח להדורי אמילתא: נחת רוח בעשרו. שמח בחלקו אם מעט אם רב: שעובדין בהן. בשדות עבודה הלריכה להם: שמא יסתפק ממנו. ותניא בתוספתא חי הנותן שמן לנר חייב משום מבעיר והמסתפק חייב משום מכבה במסכת

בילה בגמרא דיום טוב (דף כב.):

שהוח

ואין לה פדיון. להוליאה לחולין אבל קדש יש קדש שנפדה כגון

שהומם לפני שחיטה: ואסורה לורים. לעולם אבל קדש יש קדש

שמותר לורים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותודה ושלמים: הנך

נפישין. בשם: כרת. עדיפה דחית בה תרי® חומרי ימיו נכרתין

יו) פסחים נג., כ) נומות מ. עדיות פ"ד [מ"ין, ג) [נ"ל ר' יוחנן אמר], ד) [תוספתא פ בן, ט (מוזמות פ כ מ"בן, ו) (במדבר טון, ז) (דף נ:ן, ח) (פי"בן, ט) (חולין (כן, ח) [פייצן, ע) [חולין
קה:], י) [לקמן קלה.],
ה"כ כיון דהלי כצ"ה למה עושין כן שמממיהין עליו
כל"ל. מהרש"ח ובח"י ה" ה"כ
שמתמיהין עליו למה חסרן מתתוחים עביי לווה ושקן מא.], מ) [וע"ע חוספות יבמות 5: ד"ה כולהו וחוס' ממחת מ. ד"ה סדין],

תורה אור השלם ושלם ... 1 ראשית דְגְנֶךְ תִּירשְׁרְ וְיִצְתָּרֶךְ וְרִאשִׁית גַּו צאנְךְ תַּתָּן לו: דברים ייי ותונח משלום נפשי

הגהות הב"ח

לה) גמ' לתר רבה מתוך שריתו: (כ) שם זו נית המרחך רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחגן זו רמילת: (ג) רש"י ד"ה הדלקת וכו' ונכשל (והולך) תו"מ ונ"ב ס"ל ואוכל: (ד) תום' (אב) כל כך מצוה קרי ליה חובה ומיס מחרונים:

גליון הש"ם

גמרא ורומה למלאך צבאות. עיין קדוטין דף עב ע"א ברש"י ד"ה דומים למלאכי השרת: רש"י ד"ה ברת עדיפא דאית בה תרי וכו'. עיין בהרע״כ ספ״ע לסנהלרין: תוכו' ד״ה תתן לו וכו' דאין נתינה פחות משוה פרומה. עיין גיטין דף כ ע״ל מוספות ד״ה למה:

רב נסים גאון

במס׳ מנחות בפרק התכלת במס מנוחות בפוץ התכרו [דף מ] דתנו רבנן סדין בציצית בית שמי פוטרין ובית הלל מחייבין והלכה כב״ה וכו'. ורב זירא אמר גזירה משום כסות לילה.

רבינו חננאל

אמרו משמיה דרב הדלקת נר בשבת (חנוכה) [חובה], וכז אמר רבא הדלקת נר וכן אכו ובא ווי קו. ב כשבת (חנוכה) [חובה]. ל)ורב חנן אמר אפילו רחיצת ידים ורגלים בחמין חובה, ממנהג של רבי אלעזר, ויש אומרים רחיצת ידים ורגלים רחמיז מצוה. סדין בציצית ב״ש פוטרין מחייבין, והלכה ותזנח משלום נפשי, זו הדלקת הנר. נשיתי טובה, זה בית המרחץ, רבי יוחנן אמר המרוזץ, דבי יותן אמר רחיצת ידים ורגלים בחמין. ת"ר אין מדליקין בטבל טמא בחול, ואין צ"ל בשבת, מ"ט כתרומה מה תוומה שהודה אין כן בה אלא משעת הרמה ואילך, אף תרומה טמאה אין לך בה אלא משעת אין דך בוז אין מדליקין הרמה. תניא אין מדליקין בעטרן מפני שריחו רע שמא יניח הנר ויצא, אין שנא יניון הנו דיצא, אין מדליקין בצרי מפני שריחו נודף שמא יסתפק ממנו,

סמוכין™ והא™ דלא קאמר אוסרין משום דסברי בעלמא כלי קופסא חייבין בציצית והכא פטירי דלא שייך למיתני בהו אוסרין™ ובסיפא דהך ברייתא קתני בפ' התכלת (מנחות דף מ.) א"ר אליעזר כל המטיל תכלת בסדינו בירושלים אינו אלא מן המתמיהין אמר ר' אם כן למה אסרוה פי׳ ^ייא״כ (כל אותן) שמתמיהין עליו למה עושין כן ׄ^{יח} כיון דהלכה כב״ה ומשני גזרה שמא יקרע סדינו ^{יט} כו׳ ועוד מתרץ גזרה משום כסות לילה ⁻ ופירש״י בתשובה אחת שלא גזרו אלא על התכלת אבל במינו⊂א חייב והא דא״ל ◊ מלאכא לרב קטינא סדינא בקייטא סרבלא בסיתוא ציצית מה תהא עליה כב היינו ציצית מן המובחר מה תהא עליהבג אבל ציצית במינו היה עושה כד ובשמעתין נמי היה להם ציצית של מינוכה והיו מחביאים מר׳ יהודה לפי שהיה מחייב לעשות תכלתכי והיה סבור שעושין כב״שי מדאורייתאכיי ואינהו סבור אפי׳ לב״ה אסור מדרבנן משום כסות לילה וקשה לר"י דבפרק התכלת (שם דף מא.) מהדר לאתויי דנינית חובת טלית הוא מחסידים הראשונים משארגו בבגד ג' היו מטילין בו נינית ודחי לה ואמאי לא מייתי מהכא דלא התני אוסרין ביש ועוד דבה"ג פוסק דחובת גברא הוא מדמברכינן להתעטף בציצית ועוד דאמרינן בפ"ק דיבמות (ד' ד.) גבי כלאים בציצית דאפילו מאן דלא דריש סמוכין בעלמא במשנה חורה דריש ואיך יחכן לומר דב"ש לא דרשי סמוכין ועוד דרב עמרם גאון פוסק כב"ש בששה לברים וחשיב הך בהדייהו^ד ועוד אמאי נקט סדין בלילית הוה ליה למנקט כלאים בלילית^{דא} ונראה לר"ת דכ"ע דרשי סמוכין לב וב"ש פטרי מדרבנן משום כסות לילה או משום שמא יקרע ופטרי אפילו ממינו מדקתני סדין בצינית ולא קתני סדין בתכלת כדאמר ר' אליעזר בר' זדוק כל המטיל תכלת בסדינו כו' וב"ה מחייבין אפי' תכלת דלית להו הנהו גזרות דב"ש וכב"ש קי"ל כדמוכת בסיפא דהך ברייתא והשתא ניחא דרב קטינא יה שלא היה לו ציצית כלללי וכן תלמידיו של רבי יהודה לא היה להם כלל לילית דסברי כב"ש^{קד} ואומר ר"ת דאין לעשות טליתות של פשתן ולעשות בו לילית אפילו מינו דכב"ש קיימא לן דפטרי והמברך מברך ברכה לבטלה⊕: **גזירה משום בסות דידה**. מדנקט סתמא דש"ס האי טעמא ולא נקט טעמא שמא יקרע^{קה} משמע דקי"ל כרבי שמעון דפוטר כסות לילה^{דט} בפ׳ התכלת (מנחות ד׳ מג.) וכן משמע בפ"ב דברכות (ד׳ יד:) דאמר במערבא לא היו אומרים פרשת לילית בלילה אלא מתחילין דבר אל בני ישראל^ה אמר אביי כיון דאינהו מתחילין אנן נמי מתחלינן וכיון דמתחלינן מסיימינן משמע דמודו כולהו דאין מצות ציצית בלילה ולכך נשים פטורות מן הציצית מא ורב יהודה ורב עמרם דהוו רמי תכלתא לפרוומא דאינשי ביתיה בהתכלת (ד' מג.) ובפרק קמא דסוכה (ד' יא. ושם) משום דסברי^{מב} דהויא מלות עשה שלא הזמן גרמא^{מג} לא קיימא לן כוותייהו דהא משמע שהם דווקה היו עושין ולה האחרים ובפרק קמה דקדושין (ד' לג:) תנו רבנן מלות עשה שהזמן גרמה שופר ולולב סוכה ולילית:

לימא